

ЈАВНА УСТАНОВА
ГРАДСКА БИБЛИОТЕКА И ЧИТАОНИЦА
ХЕРЦЕГ НОВИ

Број446.....

ХЕРЦЕГ НОВИ25-12-2023.....ГОД.

ЈУ ГРАДСКА БИБЛИОТЕКА И ЧИТАОНИЦА ХЕРЦЕГ НОВИ

ПРОГРАМ РАДА ЗА 2024. ГОДИНУ

Херцег Нови, 2024. године

Садржај

УВОД	1
МИСИЈА	1
ВИЗИЈА.....	1
Стратешки циљеви	2
РАЗВОЈ И ОДРЖАВАЊЕ ФОНДОВА	2
Набавка и обрада библиотечке грађе	
ПРЕЛАЗАК НА АУТОМАТСКУ ПОЗАЈМИЦУ ГРАЂЕ	3
КОРИСНИЧКИ СЕРВИСИ	4
СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ	5
МАТИЧНА ДЈЕЛАТНОСТ	5
РАД СА ДЈЕЦОМ И МЛАДИМА	6
КУЛТУРНИ ПРОГРАМИ И МСК <i>Трг од књиге</i>	7
МСК <i>Трг од књиге</i>	7
ЗАВИЧАЈНА ЗБИРКА	8
ДИГИТАЛИЗАЦИЈА.....	8
САРАДЊА	9
ОСТАЛО	10
Текуће одржавање.....	10
Јавне набавке.....	10

УВОД

Све своје функције ЈУ Градска библиотека и читаоница Херцег Нови вршиће у складу са обавезама дефинисаним Законом о библиотечкој дјелатности и пратећим подзаконским актима, Законом о култури, Статутом ЈУ Градска библиотека и читаоница Херцег Нови и IFLA/UNESCO смјерницама за развој јавних библиотека. Финансијски план за 2024. годину и постојеће стање дјелатности Библиотеке представљају полазиште за конципирање Програма рада за 2024. годину. ЈУ Градска библиотека и читаоница Херцег Нови ће континуирано радити на пословима и задацима који су у опису послова библиотеке.

МИСИЈА

ЈУ Градска библиотека и читаоница Херцег Нови има улогу културног, образовног и информацијског средишта и мјеста окупљања за све узрасте и све групе своје друштвене заједнице, које имају потребу за информацијом, сталним образовањем и усавршавањем или квалитетно проведеним слободним временом. Поред своје основне функције прикупљања, обрађивања и стављања на располагање библиотечке грађе различитим профилима корисника, наша мисија је да идемо у корак са савременим информацијским токовима и технолошким напретком, и да полако од традиционалне библиотеке прерастемо у електронску, библиотеку модерног доба. Електронска библиотека омогућава једноставнији рад и организацију пословања у једној библиотеци и чини да она буде дио ширег система на националном, регионалном и међународном нивоу. Стално се усавршавајући, ослушкујући иновације и напредак библиотечке струке и библиотечких сервиса, пратећи савремено издаваштво али и чувајући ријетка издања из прошлости за нове генерације, настојимо да унаприједимо наше свакодневне услуге, трудимо се да нашим корисницима обезбиједимо што тачнију, квалитетнију и потпунију информацију, квалитетну стручну литературу као и дјела популарних писаца, постајући тако својеврстан културни, образовни и информацијски медијатор у свом друштвеном окружењу, чувар прошлости за будуће генерације али и гарант могућности доживотног напредовања, усавршавања и образовања.

ВИЗИЈА

Свјесни иновативних технологија и начина приступању информацији, желимо да заузмемо улогу „водица“ кроз густо збијене изворе различитих врста података, улогу некога ко стручно и сигурно управља знањем, како знање не би било замијењено експлозијом информација. Трудећи се да усавршимо приступ колекцијама али и настојећи да стално допуњавамо фондове лијепе књижевности, стручни фонд и завичајну збирку, у складу са жељама и потребама локалне заједнице, изаћи ћемо из оквира традиционалног библиотекарства ослоњеног на локалне каталоге и учинићемо да информације о нашем фонду буду доступне путем Интернета током цијелог дана са било којег мјеста. Трудићемо се да уредимо фонд старе и ријетке књиге, посебну пажњу поклањајући напорима да се рестаурирају и конзервирају публикације које је начео зуб времена. У исто вријеме, наша визија је да и сами ентеријер осавременимо, да буде угодан за боравак нашим корисницима и да се што више грађе нађе у слободном приступу. Настојаћемо да у сарадњи са оснивачем установе, нађемо рјешење за смештај и доступност дјечјег фонда, како бисмо младог читаоца образовали до зрелог и самосвјесног корисника библиотечких услуга. У настојањима да испунимо своју мисију и потребе друштвеног окружења због којег смо ту, посебну пажњу ћемо поклонити маркетингу, како би путем сајта, друштвених мрежа, средстава јавног информисања промовисали наше колекције које чувамо и развијамо, учинили их доступним у што је

могуће већој мјери, и промовишући радионице и културне манифестације које организујемо, привукли наше сталне али и потенцијалне кориснике да посјете Библиотеку.

Стратешки циљеви

- Наставак радова на преуређењу ентеријера приземља Библиотеке:
 - a. наставак реновирања и опремања пријемног одјељења,
 - b. наставак замјене столарије,
 - c. уређење канцеларијског простора и депоа;
- Адаптирање ентеријера Читаонице за потребе корисника (куповина мобилијара, полица);
- Наставак замјене ПВЦ столарије;
- Реновирање тоалета;
- Текуће одржавање опреме и простора;
- Опремање библиотеке савременом рачунарском опремом и новим софтверима, замјена застарјеле новом и повећање укупног броја рачунара у складу са потребама корисника;
- Аутоматизација позајмице преласком на електронско задуживање у систему Cobiss;
- Уз помоћ Оснивача пронаћи адекватан простор за дјечије одјељење и опремити га одговарајућим мобилијаром, опремом за смејштај грађе у слободном приступу, као и опремом за одржавање дјечијих програма;
- Стварати услове да библиотечки радници улажу допунски труд, експериментишу и примјењују ефикасније облике рада;
- Стварати услове да библиотека буде отворена према приједлозима корисника: развијањем комуникације са корисницима путем друштвених мрежа, вођењем књиге дезидерата, књиге утисака, спровођењем анкете и сл.;
- Оптимално користити ресурсе;
- Промовисати рад Библиотеке у јавности путем медија;
- Развијати културну, промотивну и издавачку дјелатност библиотеке;
- Обезбиједити средства за едукацију библиотечких радника у COBISS4 систему;
- Наставити сарадњу са удружењима и институцијама културе и образовања на подручју града Херцег Новог, као и са другим библиотекама широм региона, у сврху афирмације књиге и читања и развоја библиотечног система;
- Дигитализација библиотечке грађе;
- Културно образовна дјелатност: програми, књижевни сусретни, МСК *Трг од књиге*, промоције, креативне радионице, едукативне радионице, програми за дјецу, програми за рањиве и маргинализоване друштвене групе;
- Стручно усавршавање радника: учешће на стручним семинарима и конференцијама, обука;
- Повећати број извршилаца – попунити систематизовано радно мјесто „секретар/ка“, „библиотекар“ и „књижничар“.

РАЗВОЈ И ОДРЖАВАЊЕ ФОНДОВА

Према IFLA/UNESCO смјерницама за јавне библиотеке фонд библиотеке је динамичан ресурс који захтијева константан прилив нових и одлив старих публикација да би се одржао значај фонда за заједницу читалаца. Стога набавна политика представља један од најзначајнијих елемената стратегије развоја сваке библиотеке.

Као и до сада, набавка библиотечке грађе вршиће се према законом предвиђеним начинима: куповином, обавезним примјерком, поклоном и размјеном. Куповина библиотечке грађе одвијаће се у складу са финансијским могућностима, а у складу са Законом о јавним набавкама. Набавна политика биће оријентисана према потребама актуелних и потенцијалних корисника, планирана тако да створи предуслове за успјешно обављање културне, образовне и информационе функције Библиотеке.

Тежићемо перманентом изграђивању и развијању библиотечког фонда, обнављањем, комплетирањем и попуњавањем колекција које настојимо учинити актуелним, при чему ће се водити рачуна о научној, стручној и књижевној вриједности дјела. Са намјером да пронађемо адекватне наслове, као и да употпунимо слику о актуелној издавачкој дјелатности, наставићемо са праксом посјеђивања сајмова књига. Редовно ћемо пратити издавачку понуду актуелних наслова и тема, прегледати издавачке каталоге, базе података, информације са интернета, сајтова издавача, интернет књижара, дезидерате, и припремати детаљне спискове за набавку.

Набавку на основу поклона неизоставно сваке године добијамо од физичких и правних лица, па је на темељу пређашњег искуства очекујемо и ове године. Настојаћемо да не преузимамо грађу која представља мултипликату публикација већ сврстаних у фонд, као и ону која се не уклапа у структуру нашег фонда и потребе корисника. Уколико из разлога учтивости прихватимо поклоне ове врсте, издвојићемо наведену грађу за попуњавање фондова других библиотека.

Циљ нам је да набавку вршимо дослиједно, рационално, континуирано и добро координирано, те да корисницима обезбиједимо актуелне наслове из различитих области духа у разноврсним форматима, како би задовољили њихове потребе у погледу образовања, информисања и личног развоја, као и потребу за разоном и креативно проведеним слободним временом. У ту сврху набавку нових наслова ћемо, умјесто једном у току године, обављати квартално, на свака три мјесеца.

Осим набавке монографских публикација, библиотека ће наставити са набавком периодике, завичајне грађе, некњижне грађе и свега онога што спада у библиотечки материјал (ефемерна грађа: плакати, позивнице, разгледнице, улазнице, флајери и сл.). Акценат ћемо ставити на најтраженију грађу: школску лектуру и књижевну критику, белетристику за одрасле, књижевност за дјечији и омладински узраст.

Према библиотечким стандардима и устаљеним процедурама вршићемо **текућу стручну обраду** новопристигле грађе (физичка обрада, уписивање у инвентарне књиге, ауторска, УДК, предметна обрада), као и **ретроспективну обраду публикација** класично обрађених прије уласка библиотеке у COBISS систем, настојећи на првом мјесту да у COBISS у потпуности унесемо стручни фонд и завичајну збирку. Тиме би смо омогућили бољу претраживост публикација, ефикасније корисничке сервисе, јаснији увид у стање фондова и олакшали руковођење њима. Можемо рећи да ће нам рекаталогизација фонда који је електронски обрађен у програму ISIS/BIBLIO уношењем у систем COBISS представљати један од приоритета.

На овим пословима ангажовани ће бити сви запословни према својим стручним компетенцијама. Послови ће се обављати током цијеле године.

ПРЕЛАЗАК НА АУТОМАТСКУ ПОЗАЈМИЦУ ГРАЂЕ

Прелазак на аутоматско¹ задуживање грађе један је од корака на путу преображаја из традиционалне у електронску библиотеку, који смо започели примјеном интерне базе BIBLIO (на DOS платформи), а развили приступањем узајамној бази COBISS – Кооперативном онлајн библиографском систему и сервисима. У овој фази развоја циљ нам је да рационализујемо своје пословање увођењем аутоматског задуживања, раздуживања, резервисања публикација, уписа корисника, вођења евиденције о позајмљеним публикацијама, обавјештавања корисника о опоменама и др. Рачунамо на то да ће аутоматизација наведених активности убрзати процес рада (након скенирања бар када потребно је неколико секунди да би се приступило електронској бази података), а захваљујући прецизном статистичком праћењу – поспјешити његову контролу. Другим ријечима у овој фази постићи ћемо аутоматизацију циркулације грађе и извјештавања о овим процесима. Корисницима ће ово омогућити да у OPAC апликацији, којој могу да приступе путем интернета, имају податак о томе да ли је појединачни

¹ Аутоматизација подразумијева примјену разних апарата, машина и уређаја који замјењују ручни и интелектуални рад људи који са друге стране, руководе апаратима и контролишу учинак и исправност њиховог функционисања.

примјерак грађе доступан за коришћење и у ком року ће бити доступан, продуже рок за позајмицу, резервишу грађу, провјере тренутно стање дуга и потраживања, наруче услуге електронског обавјештавања, прегледају историјат позајмице итд. Очигледно је да ће ове могућности у великој мјери побољшати квалитет библиотечких услуга. Са друге стране, запослени ће имати прецизну евиденцију о обрту грађе и корисничкој структури на темељу којих могу да расуђују о актуелности публикација и потребама набавке. Поступак спровођења аутоматске позајмице укључује:

- унос цјелокупног књижног фонда Библиотеке у COBISS систем (ово је најзахтјевнија ставка те очекујемо да ће изискивати вријеме који превазилази годину дана, али да ћемо у договору са Националном библиотеком отпочети парцијалну електронску позајмицу за дио фонда који у току године успјемо да унесемо у базу);
- похађање курса „Употреба програмске опреме COBISS3/Позајмица” коју организује Национална библиотека „Ђурђе Црнојевић“ од стране свог стручног особља;
- унос података из картотеке читалаца у програмски систем;
- освјежавање правилника о издавању књига;
- набавка компјутерске опреме и читача за бар кодове;
- израду пластифицираних чланских карти.

На овим пословима ангажовани ће бити сви запословни према својим стручним компетенцијама.

КОРИСНИЧКИ СЕРВИСИ

Програмске активности и корисничке сервисе развијаћемо са циљем да услуге Библиотеке буду што приступачније и пријемчивије корисницима. Уз традиционалне позајмно-информационе услуге намијењене свим категоријама корисника, Библиотека ће истовремено организовати и разноврсне културне догађаје и тиме истрајати на путу савременог „активног“ библиотекарства. У циљу анимирања корисника покретаћемо акције бесплатног учлањења поводом значајних датума везаних за књигу и библиотеку (Свјетског дана књиге, Свјетског дана дјечије књиге, током трајања МСК *Трг од књиге*), док ће учлањење за најмлађе кориснике (дјеце до 3. разреда основне школе) и кориснике из категорије 65+ остати бесплатно. Благовремено ћемо ажурирати сајт Библиотеке и извјештавати о услугама које корисници могу да добију. Осим путем мејла, електронским путем корисници ће моћи да користе библиографске услуге и преко порука на *facebook* страници, на којој ћемо такође извјештавати о текућим активностима Библиотеке.

Као и до сада, корисничким сервисом *Међубиблиотечка позајмица* омогућићемо члановима библиотеке да грађу коју не посједујемо у Библиотеци, добију из милионског фонда Националне библиотеке «Ђурђе Црнојевић» и фонда Централне универзитетске библиотеке, а затим користе у читаоници Библиотеке. На овај начин доприносимо програму *Универзалне доступности публикација* чији је циљ да постигне највећу могућу доступност публикованих материјала, било да је корисницима потребан као основ за економски, друштвени, технолошки, образовни или лични развој.

Рад са корисницима обухватиће:

- Реализовање корисничких сервиса *Питајте библиотекара*, *Међубиблиотечка позајмица*, *Препорука за читање за одрасле* и *Препорука за читање за дјецу*;
- Онлајн услуге корисницима (преко портала библиотеке, мејла, *facebook* странице)
- Коришћење бесплатног интернета Библиотеке за све чланове (у домену доступности) и један рачунар са штампачем који могу користити у читаоници;
- Рад на пулту са корисницима са циљем да се обезбиједи квалитетна, брза, релевантна и прецизна информација, једнако као и преко телефона;

- Промовисање услуга и корисничких сервиса у свакодневним контактима са читаоцима и обука корисника да претражују електронске каталоге;
- Међубиблиотечка позајмица;
- Обогаћивање Дигиталне колекције на порталу Библиотеке и редовно ажурирање базе новим садржајима;

На овим пословима ангажовани ће бити сви запословни према својим стручним компетенцијама. Послови ће се обављати током цијеле године. Планирана средства су за Међубиблиотечку позајмицу, одржавање Website реализоваће се са позиције Уговорене услуге – средства за програме.

СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ

У цјелокупном свом раду Библиотека се ослања на узајамни библиографско-каталошки онлајн систем COBISS. У оквиру стручног оспособљавања планирамо:

- Похађање курса „каталогизација COBISS – напредни“ три библиотекара;
- Похађање курса „COBISS позајмица“ – два књижничара и три библиотекара.

Похађање наведених курсева неопходно је да би се разноврсна библиотечка грађа адекватно унијела у каталоге као и ради имплементације електронског задуживања.

Непрестано и квалитетно стручно усавршавање услов је развитка библиотечке дјелатности. Сходно финансијским могућностима, планирамо праћење и учешће на стручним конференцијама и семинарима, као и другим облицима стручне обуке, како би библиотекари стицали знање о трендовима у модерном библиотекарству и изграђивали нове компетенције. С тим у вези организоваћемо блок радионица који ће водити афирмисани библиотечки стручњаци са циљем да се мотивишу запослени и подигне ниво свијести и радне етике.

Стручно ће се усавршавати сви којима то буде неопходно за реализацију текућих послова. Финансираће се са исте позиције.

МАТИЧНА ДЈЕЛАТНОСТ

ЈУ Градска библиотека и читаоница Херцег Нови врши матичну службу над школским и специјалним библиотекама на територији Општине Херцег Нови. Основни задатак ове службе састоји се у вршењу стручног надзора над радом библиотека из матичне надлежности, вођење евиденције о њиховом раду, праћењу стања, потреба, услова рада, као и предлагању мјера за унапређење библиотечке дјелатности, повезивању библиотека у библиотечко-информациони систем у подручју матичности, како би се остварио равномјеран развој свих библиотека у општини.

У складу са Законом о библиотечној дјелатности, Правилником о ближим условима и начину вршења послова матичне дјелатности, Правилником о садржају и начину вођења Регистра библиотека и међународних смјерница (ИФЛА и УНЕСКО) планирамо вршење надзора над 5 школских, 2 специјалне и једном предшколском библиотеком на подручју Општине Херцег Нови, као и сарадњу са Матичном службом НБЦГ „Ђурђе Црнојевић“ којој ћемо благовремено достављати годишње извјештаје, планове и попуњене статистике за нашу и библиотеке из матичне надлежности.

Матичну службу реализоваћемо анализом извјештаја и статистичких података, контактирањем путем телефона и имејла, као и непосредним увидом у рад наведених библиотека током обавезног обиласка, приликом чега ће се библиотекар матичне службе на лицу мјеста упознати са стањем библиотечног фонда, простора и опреме, а затим савјетодавно и инструктивно помагати у реализацији стручних библиотечких послова (вођење књиге инвентара, стручна обрада грађе, ревизија, осмишљавање и израда плана и програма рада, извјештаја о раду и сл.). Континуирано ћемо пратити динамику рада свих библиотека матичног подручја и бити на услузи за сва стручна питања. Наставићемо сарадњу у погледу

координиране набавке грађе, поглавито школске лектире, али и друге литературе сходно актуелним потребама ученика и наставника.

На реализацији ових послова ангажује се 1 библиотекар уз остале стручне послове.

РАД СА ДЈЕЦОМ И МЛАДИМА

Слиједећи IFLA / UNESCO *Смјернице за развој јавних библиотека* гдје се каже да је једна од важних улога библиотеке да, поред омогућавања личног креативног развоја појединца, она треба да буде средиште културног и умјетничког развоја заједнице и да помаже у обликовању њеног културног идентитета, ЈУ Градска библиотека и читаоница Херцег Нови ради на популаризацији књиге и читања код дјеце и младих, путем интерактивних, креативних и едукативних садржаја, тежећи увијек да од радозналост дјетета жељног учења и сазнавања створи читаоца изграђених навика дружења са књигом и префињеног читалачког укуса.

У 2024. години планирамо сљедеће активности усмјерене на књигу и важност читања у складу са просторним, финансијским и кадровским капацитетима:

- Редовни суботњи програм *Игром до књиге*, за дјецу узраста од 5 до 8 година;
- Редовни суботњи програм *Читам, маштам, стварам*, за дјецу узраста од 9 до 12 година;
- Програми сарадње са локалном заједницом (колективне посјете ученика основних школа и дјеце предшколског узраста: *Први пут у библиотеци*, *Часови у библиотеци*, *Часови лектире у библиотеци* и *Имаш право да знаш*);
- Сарадња са ЈПУ „Наша радост“ (Посјете Библиотеци и бесплатно учлањење);
- *Читамо заједно* (програм намијењен дјечи са посебним потребама), сарадња са Дневним центром за дјецу са посебним потребама;
- Литерарни конкурс *Отвори књигу, отвори свијет* (за средњошколце, 23. април – Свјетски дан књиге);
- Радионице за средњошколце у сарадњи са књижевницима;
- Дјечија недјеља, прва седмица у октобру (програм и бесплатно учлањење);
- Свјетски дан дјетета, 20. новембар (програм и бесплатно учлањење);
- *Питај библиотекара* (подршка у проналажењу, класификацији информација, њиховим изворима и претраживању електронских библиотечких база (COBISS) намијењена старијим основцима, ученицима средње школе и студентима са циљем информационог описмењавања);
- Посебни програми: Новогодишњи, Светосавски (сарадња с православном црквеном заједницом); Стрип радионица (сарадња са Херцеговским стрип фестивалом);
- *Књиге са којима се расте* (редовна мјесечна препорука наслова за читање на сајту Библиотеке);
- *Библиотека у посјети...* (посјета дјечјег библиотекара другим васпитно-образовним, НВО и умјетничко-рекреативним организацијама у нашој општини, заједничко читање одабране литературе и промовисање књиге међу дјецом и младима);
- *Међушколска сарадња у библиотеци* (пројекат у коме ученици једне школе презентују пројекат ученицима друге/их школе/а у вези са школским градивом);
- литерарни конкурс за ученике основних школа Херцег Новог у оквиру обиљежавања Свјетског дана књиге за дјецу – 2. априла;
- Бесплатна учлањења како за дјецу и младе тако и за одрасле (акције се спроводе поводом неких од значајних датума који се обиљежавају у Библиотеци, а обавјештења се издају преко друштвених мрежа и РТХН).

Слиједећи концепт „учења ван зидова библиотеке“, Библиотека је одржавала, и планира одржавање програма за дјецу и младе на различитим локацијама у граду, испред бисте писаца, на трговима, степеништима и у дворишту Музеја, учествујући тако у изградњи културног идентитета града, Боке Которске и Црне Горе, и промовишући културну традицију завичаја међу дјецом и омладином.

Поред планираних активности, Библиотека се по правилу увијек одазове појединачним захтјевима свих институција које се баве васпитно-образовним радом и радом са дјецом и омладином, и труди се да на њих одговори на што потпунији, иновативнији и креативнији начин. Такође, континуирано вршимо и набавку књижевних дјела за дјецу и тинејџере која нису дио обавезне школске литературе, у складу са расположивим финансијским средствима и настојимо да бираним штитом привучемо ову читалачку публику.

На планираним пословима ангажоваће се 1 библиотекар. Финансирање програмских активности за дјецу и младе реализоваће се са позиције Уговорене услуге – средства за програме.

КУЛТУРНИ ПРОГРАМИ И МСК *Трг од књиге*

У току године уз представљање актуелних наслова из књижевности планирамо реализацију пратећих програма, панел дискусије, изложбе, округле столове, радионице базиране на занимљивим темама за различиту популацију, као и :

- Програме посвећене обиљежавању значајних јубилеја и личности;
- Свјетски дан књиге 23. априла (програм и бесплатно учлањење);
- Свјетски дан писмености 8. септембра (програм и бесплатно учлањење);
- Дјечија недјеља, прва седмица октобра мјесеца (бесплатно учлањење);
- Национални дан о подизању свијести о библиотекама 5. октобра (програм и бесплатно учлањење).

Нажалост, не располажемо задовољавајућим техничким и финансијским условима па смо принуђени да овај сегмент дјелатности библиотеке остварујемо у неадекватном простору читаонице, или изнајмљујући простор од других институција, без техничких предуслова као нпр. витрине које би користили у изложбене сврхе, озвучење и опрема која иде у корак са временом.

Из предочених разлога није могуће израдити прецизан календар културних програма у нашој организацији.

МСК *Трг од књиге*

Међународни сајам књига *Трг од књиге* је непрофитабилна, престижна културна манифестација која се базира искључиво на културној, едукативној и туристичкој пропаганди, и као таква нуди својеврстан програм неформалног образовања. Традиционално окупља јако велики број посјетилаца, туриста, грађана Херцег Новог као и велики број дјеце. Конципирана је као смотра књиге и издаваштва коју паралелно прати програмски дио којим се промовише култура, књига и читање. МСК *Трг од књиге* одржава се сваке године у истоме термину 21-28. јула и захтијева континуирани рад и припрему током цијеле године, те је стога пожељно да имамо унапријед обезбијеђена финансијска средства. Осим организацијско-техничких послова (јавне набавке за изнајмљивање и увоз опреме за излагање, канцеларијског материјала, послужења, штампање Билтена и осталог пропагандног материјала), планирање *Трга од књиге* подразумијева редовно праћење издавачке продукције, осмишљавање вечерњих програма и прес промоција, уговарање програма са великим бројем учесника, припрему синопсиса за програме и информације за медије. Као домаћин Библиотека има задатак да гостима, грађанима Херцег Новог и пријатељима Новог организује пријатне сусрете са писцима, критичарима, преводиоцима и издавачима.

Финансирање МСК Трг од књиге планира се из Буџета Општине Херцег Нови са позиције Секретаријата за културу и образовање у износу од 25.000,00 €. Остали културни програми током године финансираће се са позиције Уговорене услуге – средства за програме. На реализацији Сајма ангажују се Извршни одбор Сајма (секретар за културу и образовање, директор Библиотеке и један библиотекар), Програмски савјет Сајма (4 члана и директор – координатор и члан Савјета) и сви запослени у Библиотеци у оквиру својих стручних компетенција.

ЗАВИЧАЈНА ЗБИРКА

Задатак завичајног одјелења је да прикупи, обради и презентује све штампане и на други начин умножене материјале који су персонално, садржински, географски, историјски или етнички везани за Боку Которску. Збирку карактерише разноврсност библиотечког материјала који је важан чинилац културног и историјског идентитета завичаја.

У предстојећој години приступиће се интензивном уношењу грађе из Завичајне збирке у COBISS систем, како би се учинила приступачном за претраживање, а подаци о њој адекватно сачували. До сада је за потребе рада и каталогизације употребљаван *Библио – програм за аутоматизацију библиотечког пословања*. *Библио* функционише на DOS платформи, због чега његово покретање на рачунарима новије генерације није могуће. Из аспекта библиотечких услуга недостатак овога програма је немогућност да се претрази грађе приступи путем интернета. С обзиром да се ради о значајној бази података која укључује каталог и књигу инвентара, прије него што се услед технолошких промјена подаци изгубе, приоритетно је пренијети их у савременији и сигурнији систем. Ово подразумијева креирање, преузимање, уређивање записа, најприје монографских публикација, а затим периодике, у Cobiss систему *de visu*, упоређујући записе са *Библио*-ом. Спровођење процеса рекаталогизације у сагласности је са пројектом аутоматског задуживања и један је од његових предуслова.

Као и до сада, прикупљаћемо релевантну грађу из свих периода, без претпостављених вриједносних критерија, а својим члановима бити на услузи, што подразумијева:

- Електронско претраживање и пружање информација корисницима посредством корисничких сервиса;
- Континуирани рад на попуњавању Збирке;
- Благовремену стручну обраду и унос у базу података приновљених монографских публикација;
- Благовремену стручну обраду и унос у базу података приновљених серијских публикација;
- Скенирање, фотокопирање и архивирање чланака из стручне и научне периодике;
- Израду press clipping-a;
- Припрему и публиковање зборника *Бока* и *Билтена МСК Трг од књиге 2024*;
- Дигитализацију најзначајнијих наслова серијских и монографских публикација из збирке Библиотеке;
- Промоцију литературе завичајних аутора, или са завичајном тематиком.

На реализацији ових послова ангажује се 2 библиотекара.

Средства за зборник Боку, штампање билтена Трга од књиге и промотивног материјала, обезбједиће се са позиције Уговорене услуге – средства за програме.

На уредничким пословима ангажоваће се директор, Редакција зборника Бока, 1 библиотекар и Редакција Билтена Трга од књиге.

ДИГИТАЛИЗАЦИЈА

ЈУ Градска библиотека и читаоница настоји да дигитализује своје фондове са циљем заштите и промоције културног и интелектуалног наслеђа које чува у својим колекцијама. Корисници и шира

јавност брзо и лако могу приступити информацијама и дигитализованој грађи на порталу Библиотеке, са било ког мјеста гдје имају интернет. Дигитализација је процес који захтијева савремену опрему, приступ брзом интернету, компетентно радно особље, као и константно и планско финансирање.

Дигитална колекција садржи више од 32000 дигитализованих страница разноврсне библиотечке грађе из различитих колекција херцеговске библиотеке. Приоритет у процесу дигитализације има Завичајни фонд, који због његове архивске функције настојимо да преко интернета презентујемо ширем дијелу публике, а тиме уједно и заштитимо од зуба времена и хабања током кориштења. Настојаћемо да дигитализујемо и што већи дио збирке Старе и ријетке књиге, као и легате које Библиотека посједује. Циљ нам је да дигиталну колекцију перманентно повећавамо. Дигитализацију грађе вршићемо у складу са Правилником о националним стандардима за дигитализацију библиотечке грађе.

На реализацији ће се ангажовати: 1 виши књижевничар, 2 библиотекар. Финансијска средства биће омогућена са позиције Уговорене услуге – средства за програме.

САРАДЊА

На међународном нивоу планирамо наставити сарадњу са асоцијацијом IMPAC Dublin у оквиру које херцеговска библиотека као равноправна чланица још од 2010. године предлаже кандидате за ову престижну књижевну награду за најбољи роман преведен на енглески језик.

Од изузетног значаја за успјех наше Библиотеке има сарадња коју настављамо да његујемо првенствено на струковном нивоу са НБЦГ „Ђурђе Црнојевић“ почевши од едукације библиотечног особља, кроз сервис Међубиблиотечке позајмице, размјене библиотечке грађе и усавршавања процеса дигитализације.

Настављамо сарадњу са Централном универзитетском библиотеком Црне Горе, Библиотеком црногорске Академије наука и умјетности, Удружењем библиотекара Црне Горе, Библиотеком за слијепе Црне Горе, Народном библиотеком Србије, Библиотеком града Београда, Библиотеком Милутин Бојић из Београда, Библиотеком Стефан Првовенчани из Краљева.

Циљ нам је да у 2024. години остваримо квалитетну сарадњу са Културним Центром *Милош Црњански* из Новог Сада, у погледу књижевних програма, изложби, радионица за одрасле и дјецу, представа за дјецу, са којим смо потписали Протокол о сарадњи и започели реализацију са књижевним програмом у децембру 2023.године. Такође смо планирали отпочети сарадњу са Библиотеком Града Београда, чији су представници позвани да гостују у оквиру Празника Мимозе у Херцег Новом. Њихов боравак са представљањем изложбе ће нам бити повод за долазак као и за договоре око заједничких пројеката.

Планирамо успоставити сарадњу са Народном библиотеком *Вук Караџић* из Великог Градишта, Народном библиотеком Требиње, као и библиотекама са којима процјенимо да ће сарадња, размјеном искустава, допринети унапређењу библиотечке дјелатности.

Осим квалитетне сарадње са службама Оснивача настављамо сарадњу и са: Министарством културе Црне Горе, Управом за јавне набавке Црне Горе, Дневним центром за дјецу са посебним потребама, Дјечијим домом *Младост* из Бијеле, са великим бројем књижара, издавача из Црне Горе и окружења те бројним сарадницима члановима Савјета библиотеке, Програмског Савјета Трга од књиге, члановима Издавачког Савјета и Редакције зборника Бока, члановима жирија, критичарима, писцима, преводиоцима, глумцима и умјетницима из различитих професија.

Досадашње сарадње са бројним субјектима ћемо наставити да оплемењујемо и унапређујемо.

Сарадњу са основним школама на нивоу херцеговске општине и три специјалне библиотеке ћемо наставити кроз унапређивање рада Матичне службе. Рад са дјецом школског узраста се осликава кроз сарадњу наших библиотекара са наставницима и школским библиотекарима кроз програме радионица, литерарне конкурсе, радионица креативног писања, квизова итд.

У току 2024. планирамо сарадњу са Руским културним центром „Geoschool“ у погледу коришћења библиотечке грађе на руском језику и учлањења корисника са овог говорног подручја. Такође ћемо наставити као и до сада праксу обавјештавања локалних медија и дописника црногорских медија из Херцег Новог за најаве промоција књига, радионица, организованих дискусија и изложби.

ОСТАЛО

Текуће одржавање

У 2024. години, уколико нам то приходована средства буду омогућила, планирамо:

- Наставак реконструкције неадекватне и дотрајале расвјете у библиотечким депоима, која угрожава проналажење адекватне литературе на захтјев корисника;
- Сервис и контролу противпожарног и противпровалног система заштите;
- Одржавање централног гријања и клима уређаја;
- Благовремено отклањање мањих кварова;
- Трошкови за воду;
- Трошкови за комуналне услуге одлагања смећа;
- Замјена дотрајалих отвора на прозорима PVC столаријом.

Предвиђена средства на овој позицији су 20.000,00 €.

Јавне набавке

У 2024. планирамо спровођење следећих поступака јавних набавки:

- Набавка канцеларијског материјала;
- Набавка средстава за хигијену;
- Набавка производа за потребе послужења;
- Куповина књига;
- Куповна новина;
- Услуге штампања (зборник *Бока*, *Билтен Трга од књиге* и промотивни материјал);
- Хотелске услуге за потребе *Трга од књиге* и других програма;
- Услуге обавезног осигурања запослених.

За реализацију распоређују се средства са различитих позиција: Издаци за робу и материјал, Издаци за текуће одржавање, Издаци за уговорене услуге - средства за програме, Издаци за Трг од књиге, Издаци за зборник Боку. Истраживање тржишта, израду предлога за набавку књига и опреме обављаће тимски особље библиотеке.

В. д. директорка

Јасна Маслан